

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 6. decembra.

Nemški liberalci so se uže dostikrat blamirali, zlasti odkar so zares besni postali, ker ne morejo priti do vlade, a take blamaže še niso doživeli, kakor v današnji seji. Tem huje jih je zadela, ker si kaj tacega niso pričakovali. Mislili so s svojim neopravičenim napadom na ministra Pražaka celo ministerstvo uničiti, a padli so sami v jamo.

Galerija je bila natlačena največ z ljudmi, katerih nosovi so pričali o čistem judovskem plemenu. Sploh o tacihih prilikah pribrumé judovski fantalinje, da pomagajo, če treba, škandale delati, potem pa konstatirajo časniki, da je ljudstvo samo s ploskanjem ali sikanjem na galeriji izreklo svojo sodbo! Ta judovska klika se je nadejala zopet prav burne seje, a nij jej šlo po volji, samo jedenkrat se je skušala oglašati, a ne proti kacemu govorniku desne, ampak proti — Kronawetterju, znanemu demokratičnemu poslancu dunajskega mesta, možu čisto nemške, ne pa orijentalno-judovske krvi, obče čislane zaradi svoje odkritosrčnosti, poštenosti in neustrašljivosti.

Nemško-pemski poslanci so hoteli iz male muhe napraviti slona; dr. Kopp, ki je govoril v njihovem imenu, je jako patetično naglašal razžalitev, katere se je baje zakrivil minister Pražak. Za njim se oglašala dr. Kronawetter in neusmiljeno razkriva prazno besedovanje Koppovo. Levičarji so jezno godrnjali, grof Taaffe pa, ki je z vsemi ministri razen Pražaka bil pri seji, se je radostno smehljaj. Dokazi Kronawetterja pa so res bili tako drastični, da se jim nij dalo ugovarjati in da se je pokazala vsa puhlost od liberalcev nameravane demonstracije.

Od večine nikdo nij govoril, samo poročevalec grof Hohenwart je v svojej znanej elegantnej obliki zagovarjal nasvet večine, da nij nobenega povoda ministru Pražaku grajo izreči.

Najhujšo blamažo pri tej priliki si je nakopal Forregger. Ker sam nijma nobene govorniške zmožnosti, se le s tem skaže, da drugim govornikom vmes kliče psovke in surovosti. Menda se je tega nedostojnega obnašanja privadil po svojem občevarjanju z arogantnim judovskim plemenom v freimavterskih ložah, v katerih, kakor znano, je zdaj največ udov semitskega rodu. Tudi Kronawetterju se je predrznil mej govorom vmes klicati: To je laž! Vsled tega se je zahtevalo, da se Foregger za tako nedostojnost kliče k redu, kar je storil predsednik zbornice g. knez Lobkovic. Foregger s to prvo klofuto nij bil zadovoljen. Kvasi proti Kronawetterju, da je on stavil predlog zaradi odprave objektivnega postopanja proti časnikom in da je on vedno zagovarjal svobodo tiska in besede. Kronawetter se precej vzdigne in zdaj dobi Foregger drugo klofuto, še hujšo od prve, kajti Kronawetter njemu in celej liberalnej stranki oponaša, da so se liberalci, ko je šlo za odpravo objektivnega postopanja in za tiskovno svobodo, odmaknili iz dvorane, tako da je tiskovna postava ostala nerešena, a kadar je bilo glasovati za kako bankino in železnično koncesijo, da pa nobenega nij manjkalo in postava je bila v 24 urah gotova!

Foreggerju te dve blamaži še nijsta zadoštovali in mož se še jedenkrat oglasi in kaj pravi? Da je predsednik prav imel, ko ga je klical k redu in da bi on sam (Foregger) grajal predsednika, ki bi po tacihih izrazih tega ne storil. — Veliko osupnenje Foreggerjevih tovarišev, gromoviti smeh po vsej zbornici. Mi

čestitamo Celjanom k njihovem duhovitemu poslancu. Tri blamaže, jedno hujšo od druge, na jeden dan si nakopati, se dozda še nobenemu poslancu nij posrečilo!

Ljubljanskega shoda naloga v socialnem oziru.

(Konec.)

V to svrhu naj ljubljanski shod, katerega se morajo udeležiti vplivnejši rodoljubi iz vseh pokrajin, osnuje v Ljubljani osrednji odbor, in dá inicijativo, da se po raznih krajih osnujejo podobori. Podobori naj si izberó po kolikor moč največ vseh veljavne rodoljube, ki bi po svojih vaseh začeli preiskovalno in opazovalno delovanje; duša vsemu bi bil se ve da osrednji odbor.

Iskati in spoznavati bi morali pred vsem zdravo jedro, ker le to ima razvijalno moč v sebi; ko bi več tega ne bilo, morali bi obupati. Ali hvala Bogu, še imamo srečnih družin in morebiti tudi srečnih vasi. Rodoljubi bi morali svojo pozornost obrniti takim srečnim družinam, ki so, recimo na pr. v zadnjih dveh generacijah imele in ohranile primerno imenje, otroke dobro odgajale in uživajo zaupanje sosedov. Pri vsakej ali vsaj pri marsikaterej takej družini bi moral več preiskovalec objektivno prestudirati vse pogoje njene eksistence; napraviti natančen inventar vsega njenega imetja, vseh dohodkov in stroškov; spoznavati vpliv cerkve, šole, državnih naredb, družinskih in soseskih običajev, uglobiti se v ideje in nagibe, ki jo vodijo pri delovanju; v kratkem, predstaviti si družino v nje prošlosti in sedanjosti kot jedno veliko moralčno celoto, pri opisovanju katere se ne sme ničesa zgrešiti. Po tem načinu se morajo preiskati

Listek.

Lov na tigra.

Rusko spisal A. Maksimov.

I.

Zasada na drevju.

(Dalje.)

— Gospoda, izpregovoril je nadzornik, pred vsem se moramo malo okrepčati . . . Senka! Kriknil je po strežniku, li se je popolnoma brezskrbno raztezal po mehkeji travi. Senka skočil je urno na noge ter pritekel k nam s torbo. Nemudoma bile so izvlečene klobase, pečenka, sir, kruh, vodka in jeli smo jesti. Ivan Trofimovič jedel je neizrečeno malo, ter jel z nastopom mraka očividno sila vznemirjati se; trudil se je vedno držati se blizu svojega Senke, ki je važno z dvocevno puško korakal gori in doli. Uporabeč ugoden trenu-

tek, približal se je Ivan Trofimovič k Senki ter mu z lahko tresočim glasom šepnil na uho. —

— Ti ne hodi od mene proč, Senka . . . Sedela bodeva tudi vkupaj na enem drevesu.

— Slušam, vaše blagorodje, dejal je ta ravnodušno.

Nadzornik ogledal je potem kraj ter razdelil pozicije po drevju.

— Vi, Ivan Trofimovič, zlezete s Senko na onole drevo, na desno od žrebca, vi Viktor Aleksejevič in vi Jakov Savič zasedete svoja mesta na onem dobu z leve strani, a midva, obrnil se je k meni, vsedeva se na ta-le oreh. In pokazal je na košato drevo, stoječe kakih petdeset korakov od zadavljenega konja. Soglasno dispoziciji nadzornika, jeli smo se ugnjezdavati po določenih drevesih, pri čem nam je vsem moral pomagati Senka, katerega široka pleča so služila kot podstavka — z njih dobirali smo se do prvih vej. Bilo je uže po-

polnoma temno, ko smo se ugnjezdili na svojih pozicijah.

Krog in krog na vso okolico legle so temne sence, in od nekodi opihljaj je vlažni vetrček. Vsak trenutek bilo je pričakovati, da se pokaže tiger in zategadelj branili smo vsi grobno molčanje ter, kakor je bilo videti, potrpežljivo prenašali neprijetnosti svojih zračnih pozicij.

Jaz izbral sem si debelo, široko, košato vejo ter se posadil, kakor se mi je zdelo prvi trenutek, popolnoma prijetno. Nad vejo bolj visoko ugnjezdil se je nadzornik: čepel je na veji ter se opiral s hrbtom ob deblo. Kako so se drugi ugnjezdili, se nij videlo; na tratici postalo je tako temno, da sem komaj razločeval truplo žrebčeve. Krog in krog carovala je neprijetna tišina, zdaj pa zdaj prestrižena hitrim poletom netopirja, navidezno hotečega usesti se na belo kapo beloobrvega činovnika. Oziral sem se z največjo pazljivostjo po obdajajočej

tudi nekatere družine, ki so propadle ali propadajo. Baš tako tudi večinoma srečne in večinoma nesrečne vasi.

Poleg tega bi morali vlado prositi, da nam napravi natančno, po posamnih letih in krajih kolikor moč specializirano statistiko vseh davkov, prodaj, dražb, kupovanj, kaznjencev, porodov, zakonov itd.

Tako bi se spoznal do dobra kmetijski stan v vseh krajih mile Slovenske, nabral bi se material, ki bi se vednostno obdelal in iz njega bi se dobili zanesljivi rezultati, ki bi se najprvo predložili vladi, da odpravi vse ovire. Rodoljubi bi morali ljudstvo poučevati na podlagi dobljenih nauk: tako in tako delajo nekateri mej vami in srečni so, delajte tudi vi tako. Pisati bi se morale kolikor moč popularne brošure, ki naj bi se po kolportaži raznašale v vsako hišo, kakor se dela pri pratiki. V njih naj bi se z vzgledi pojasnjevalo, kaj je uzrok, da blagostanje pri tolikih propada in kaj vodi druge, da se propada varujejo, in svetovali bi se naravi, krajem in okoliščinam primerni pripomočki in ne kaki „universalheilmittel“, kakor jih priporočajo dohtarji mazači, katerim se o dijagnozi še ne sanja. (Z veseljem moram tu konstatirati, da se socialni položaj v naših časnikih večinoma stvarno pretresa.)

To bi bila naravna pot k reformaciji. Dobro čutim, koliko in kako velikih težav bi bilo treba premagati ali nikar se ne ustrašimo oziraje se na možnost pri marljivosti in vztrajnosti rodoljubov in pri resnej volji od strani vlade in oziraje se na gotov uspeh eminentno važnega narodnega dela.

V tem smislu srčno pozdravljam ljubljanski shod.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. decembra.

Dan za dnem si zedinjena levica v **državnem zboru** nakopava več sramote, a najhujši je bil za njo oni dan, ko je hotela v svojej frivolnosti na zatožno klop posaditi ministra dr. Prazaka, češ, da se razžaljeno čuti, ker je minister dejal: „Če gredo senatorji v svojih togah na ulico, trpeti morajo, da jih gledajo kakor navadne človeške otroke, in če poslanci, kateri imajo na svojih visokih mestih nalogo, da zmernost, osobito v teh politično razburjenih časih povsodi razširjajo, če ti poslanci sami prestopajo zakon...“ Zaradi teh nedolžnih besedij nastal je hrup, da si je bil minister opravičen jim kaj takega očitati, ker

so nemško-pemski poslanci res podpisali neko izjavo, ki se je konfiscirala in sodnijsko obsojila, s tem so bili tudi podpisani, ki so prevzeli odgovornost za to izjavo, krive spoznani. In vender so se čutili razžaljene, in za to so dobili tudi — pokoro. Iz njihove srede, da ne govorimo o desnici, vstal je poslanec Kronawetter in z mojstersko zgovornostjo jih je zavrnil, potem pa jim še pred obraz postavil ogledalo, da so gledali v njem svoja dela! Poslanec Kronawetter, mož od njihove krvi, je zaključil svoj govor takole: „To, gospoda moja, ne pomeni nič družega, kakor ljudstvu pesek v oči metati.“ Potem je pa še Schönerer, tudi njihov pristaš, povedal jim nekaj resnice o njihovej akciji. In to je jedina zedinjena levica!

Tudi Slovanom sovražni nemški listi jeli so zdaj nekoliko bolj pametno pisati o nemirih v **Dalmaciji**. Tako pravi „Presse“, da so vesti o vstanku v Krivošijah naperjenem proti novačenju za domobranstvo, izmišljije, kakor tudi vesti, da Črna gora podpira hajduške čete. Vse je bilo torej le izmišljeno, da se grdi Slovan!

Ko je bosanska vlada razglasila brambeni zakon za **Bosno in Hercegovino**, zavpili so turški listi, da se s tem žali sultan in prokorovali so, da se ljudstvo ne bode ukloniti hotelo temu zakonu. Ali so Turki mislili, da bodo oni mej Bošnjake sejali upor proti Avstriji, ne vemo, a poročila pravijo, da bode ljudstvo upognilo svoj vrat temu zakonu — in Turčija bode morala molčati in mirno gledati plodove te najnovejše avstrijske naredbe.

Vnanje države.

Rumunski prestolni govor o **dunavskem vprašanju** še vedno kaže posledice, kajti ne le avstrijski listi, marveč tudi drugi in osobito angleški pišejo mnogo o tej zadevi. Rumunski listi izražajo se nekako tako, kakor bi bila to le „zmota“. In na katerej strani? — Pariški listi izrekajo se o ravno tem vprašanju proti Avstriji, ker nečjejo, da bi Avstrija razširila svoj vpliv na vzhod.

V **Srbiji** še vedno dalje traje kulturni boj in nič se še ne vé, kako se bode končal. Listi se jako hudujejo nad vlado domačo, potem pa nad avstrijsko, češ, da je Avstrija vplivala na to, da se je odstranil metropolit Mihajlo, hoteča s tem ponižati pravoslavno cerkev.

V **Irskej** je zadnji teden pretekel bolj mirno. Deželne komisije delujejo dalje in znižujejo najemščino. Morda bode to pomoglo, da se najemniki in lastniki sporazumejo izven sodnij. Želeti bi bilo.

Domače stvari.

— (Obdarovana mladina.) V četrtek ob najstarejših zjutraj razdelila se je v čitalniški dvorani mej znanimi formalitetami obleka mej ubogo šolsko mladino. Pri tej priliki navzočen je bil tudi deželni predsednik Winkler in deželni glavar grof Thurn. Zbralo se

je bilo tudi mnogo občinstva, posebno obilo gospij in gospic. Slovesna ta razdelitev napravljala je kakor vsako leto tudi letos vsesplošno dobre utise.

— (Slovensko gledališče.) Po dolgem času zopet predstava, katero lahko prav iz srca pohvalimo! Grajati moramo samo gospode in sicer brez vsake izjeme! Vsi gospodje zagazili so namreč v slabo navado, da se preveč zanašajo na sufferja in da se premalo naučé. To je brezozirnost do občinstva (ki je vender tako hvaležno!), ter škoduje igralcem samim, ker mučnejših trenutkov v istini nij, kot so isti, v katerih se gospodje po odru s svojo rolo davijo in borijo! Če se gospice naučé, naučili bi se gospodje tudi lahko, kar je razumno samo ob sebi! Sicer pa je bil ta dramatičen večer poln kratkočasnih trenutkov in časih smo se spominjali nehoté tistih nekdanjih slovenskih predstav, pri katerih je občinstvo od samega navdušenja koprnelo. Igra „Korelčkova prva ljubezen“ spisana je za galerijo, a obseza nekoliko drastičnih prizorov, pri katerih se mora človek nehoté smijati. Na vršini obdržala se je ta malenkost samo vsled prekrasnega igranja gospici G. Nigrinove, ki je iz Korelčka napravila, kar se je napraviti dalo. Potem se je igrala Ogrinčeva vesela igra: „V Ljubljano jo dajmo!“ Zdravi humor, ki veje iz tega izvirnega proizvoda, očaral je tudi denes občinstvo. Hlapec Pavle (gospod Sršen) imenovati se mora na prvem mestu. Dasi se je gospod Sršen nekoliko preveč zvijal, bil je vender izvrsten hlapec, občinstvo ga je radi tega pri odprtem odru dvakrat na prizorišče pozvalo! Naš Pavel govoril je dialektično, kar se je prav prijetno poslušalo! Tudi gospod Kajzel s svojim vinskim trgovcem Gašparjem Srebrinom nij zaostajal, nam je z zmernim svojim igranjem mnogo bolj dopadal, kakor v kakej ekscentrično-humorističnej roli. Gospica G. Nigrinova govorila je za kmetico v peči preafektirano; ljubeznjiva, kakor vselej, bila je gospica M. Nigrinova. Gospa Gutnikova igrala je v obeh igrah prav dobro; isto tako tudi gospod Danilo. V prvej igri imel je gospod Hudorovič pametno masko, in ko bi bil nekoliko bolje naučil se kratke svoje naloge, bil bi po vsem zadostoval. Končno izrekamo željo, da bi kmalu zopet kako domačo igro (morda Županovo Miciko?) videli na odru. Uže naša slovenska ogreje gledalcu srce, tako, da ne opazi pomanjkljivosti, ki jih nasproti gosposkej obleki le prehitro zasači! —r.

— (Deutscher Schulverein.) Najresnejšo voljo imajo nam tudi v prihodnje

nas gošči ter si prizadeval uloviti še tako neznamen sumnjiv šum. Trenutek mineval je za trenutkom nekako pusto-dolgočasno, monotonno; z vsakim novim trenutkom delal se je moj položaj na veji nepripravnejši. Nij še prošlo, kakor se mi je zdelo, pol ure in uže jel sem čutiti po celem telesu neprijeten, neiznosn krč. Nogi zatekli sta tako, da nijsem bil v stanu z njima pomajati. Na zadnje nijsem mogel nikakor več prenašati, ter sem s trudom vstal na veji in se jel raztezati.

— Nu, ali vam je težko? začul se je od zgoraj šepet nadzornika.

— I ne govorite, če bi le domov mogel! dejal sem z obupnim šepetom.

— Jaz tudi nog več ne čutim — popolnoma sta mi zatekli, pošepetal je nadzornik, a Bog ve, koliko časa bomo še morali preседeti v takem ptičjem položaji... Ta vrag se je res zakasnul! dodal je togotno.

— Peter Petrovič, a Peter Petrovič! začul se je najedenkrat tih glas z doba, na katerem sta sedela debeli pismovodja in belobrvi činovnik.

— Kaj je? pošepetal je srdito nadzornik.

— I kaj — dobro bi bilo malo prigrizniti in se z vodko okrepčati, kajti vrag ga vеди, kedaj še „on“ pride, čul se je zopet šepet z doba.

— Vodko in jed ima Senka; pojdite in vzemite, če vam je uže prišla taka slast, progodrnjal je zlobno nadzornik, ter tudi zlezal po konci, da bi si malo raztegnil svoji zatekli nogi.

— Senka, ej Senka, začul se je v nočnej tišini glas pismovodje.

— Kaj želite, vaše blagorodje? pogrmel je čez tratico vojaški glas.

— Daj mi semkaj vodke in pečenke!

— Slušam, vaše blagorodje!

— A ne šumite vender! razsrdil se je nadzornik.

— Vi, vaše blagorodje, podrite puško, začul se je Senka, a jaz ponese prigrizek, blagorodju, gospodu pismovodji.

— Kaj pa misliš Senka? ... Ali se ne bojiš Boga? ... Bodeš videl, da te tiger raztrga! čul se je tresoči glas Ivana Trofimoviča.

— Ne izvolite, vaše blagorodje, vznemirjati se, „on“ mi ne bode ničesar storil.

— A tako jaz ostanem sam na drevesu, dejal je žalostno Ivan Trofimovič, in ravno ta čas...

— Nikar ne skrbite, vaše blagorodje, „on“ na drevo ne spleza, slišal se je pomirjajoči glas Senke in za tem priletel mi je na uho lehkí šum z drevesa zdrsnivšega se sluge; na to švignila je po tratici temna masa in se približala k dobu.

(Dalje prih.)

kvariti slovensko šolo! Konstituirali so se in za načelnika si postavili g. viteza Antona Gariboldija, nekdanjega narodnega poslanca mesta Idrije. Mi bomo gospodu vitezu na prste gledali, in prepričan je lahko, da ga ne bode kmalu staknil učitelj, ki bi se mu vsedel na limanice! No pa saj vemo, da bode vitezu Gariboldiju tako kmalu odklenkalo v deželni zbor, kakor tudi v mestni zbornici in potem bode brez vsake javne službe! Da bi se mu kaj takega ne pripetilo, vsedel se je na ljubljanski stol nemškega „schulvereina“ in na njem naj sedi do sodnega dne, če hoče! Gospod vitez je jeden najmenj nevarnih naših Nemcev, ker nij tako fanatičen, kakor Schrey et Consorten. Saj po Idriji kolpotirajo se še zdaj lastnoročna pisma g. viteza, v katerih ponuja materi Slavi vsako kapljico svojega srca! Kar ima nemškega fanatizma v sebi, izposodil si ga je pri rodovini Schafferjeve, in brez dvojbe ga samo gosp. dr. Adolf Schaffer potiska naprej, da se mora tako hudo eksponirati, kakor se je eksponiral ravno zdaj, ko je prevzel načelnštvo mrtvo-rojenega otroka, alias nemškega schulvereina v Ljubljani!

— (Sokolov „jour fixe“) je denes zvečer v čitalnični restavraciji. Jako zanimljiv program obseza: Nagovor, petje, komičen kuplet, berilo, zabavno-koristno-šaljivo licitacija, godbo. Odbor uljudno vabi vse prijatelje in prijateljice Sokolove k tej zabavi.

— (Železnica Celje-Spodnji Dražberg.) V seji državnega zbora 6. decembra je g. dr. Vošnjak vprašal predsednika železniškega odseka, zakaj dozda še nij obravnaval o zidanji železnice Celje-Spodnji Dražberg, za katero je mnogo prošelj bilo lani vloženih. G. baron G. ödel odgovarja, da je vse prošnje bil precej tačas izročil g. poslancu Falketu (izvoljenemu v štajerskih mestih), a da ta gospod dozda v odseku še nij poročal. Gosp. Falke spada k istej stranki, kakor Foregger. Iz njegovega odlašanja se vidi, koliko mar je tem možem za gmotne zadeve domačih krajev. Mi se nadejamo, da se bode stvar zdaj pospešila, kajti če kedaj, je sedanji čas, ko pritekajo veliki kapitali v Avstrijo, pripraven, da se začne misliti na zidanje te železnice, katere načrt je uže jedenkrat od vlade bil predložen državnemu zboru.

— (Turgenjev.) Ker je „Narod“ poročal, da bode po novem letu prinašal Turgenjevega roman „Nov“, bi utegnili koga zanimati, kar piše londonski „Athenaeum“. Dne 21. okt. je bil Turgenjev v Londonu navzočen pri obedu z nekaterimi angleškimi literati. Ta obed je bil po mnenji angleškega lista le preludij k banketu, ki se ima napraviti v čast ruskemu pisatelju. Zraven tega poroča omejen list o novoosnovanem romanu, v katerem misli Turgenjev opisati ravno iste brezpokoje življe ruske inteligence, kakor v svojej „Novi“. Samo razvitje osnovane misli se bode nekoliko razločevalo od ideje prejšnjih njegovih proizvodov. Pisatelj namerava pokazati veliko razliko mej ruskim in zapadnoevropskim socializmom. V novem romanu bomo videli nekoliko osob, ki hočejo človeštvo rešiti s prevratnimi sredstvi. Konečno nam misli pokazati, kako zelo so v resnici neuspešni vsi poskusi ruskih socialistov pridobiti si v tovariše francoske in zapadnoevropske revolucionarje. Pri tej priliki si usojam poprositi prevoditelja, naj nam poda kratek uvod, ker marsikateri slovenski čitatelj, kateremu ruske socialne razmere nijso dobro znane in ki ne pozna

smeri Turgenjevega, bi „Novi“ ne mogel razumeti. Sploh pa mislim, da bi moral pri prevajanju formalno gotovo izvrstnih romanov Turgenjevega na slovenski jezik vladati nekoliko strožji izbor, ker nam oni dostikrat prav po nepotrebnem odkrivajo vso npravnost gnjilobo ruskega in sploh evropskega občinstva.

— (Obrtna zadruga.) V četrtek popoldne zbralo se je nad 70 odličnih ljubljanskih obrtnikov v pisarni obrtno-pomočnega društva, da bi se razgovarjali o volitvi odbora za obrtno zadrugo. Za prvosednika voljen je bil g. Horak. V prvej vrsti se je od g. Horaka in g. Kunca jako pametno naglaševalo, da naj bi se obrtna zadruga nikakor ne mešala v volitve in sploh ne v politične stvari. Gosp. Železnikar in g. Hoffmann sta bila mnenja, da nij treba zdaj pravil prenařajati, ampak da naj se zadruga ustanovi na podlagi zdanjih po vladi potrjenih pravil. Ko se je razgovarjalo, kdo naj bi bil prvosednik društva, bili so vsi glasi jedini, da nikdo drug ne sme in ne more biti predsednik tega društva, kot podpredsednik kupčijske in obrtne zbornice g. Horak. Za to so govorili gg. Klein, Oroslov Dolenc, V. Čamrnik, Viljem Rudholzer in Železnikar. O volitvi drugih 9 odbornikov se bodo društveniki v nedeljo pri občnem zboru pomenili.

— (Kranjske obrtne zadruge) občni zbor bode prihodnjo nedeljo popoldne ob dveh v magistratni dvorani. Vstop je dovoljen le proti vstopnicam, katere se dobivajo pri g. Železnikarji. Naj bi se narodni obrtniki mnogobrojno udeležili tega ustanovnega shoda in jednoglasno volili v odbor kandidate, katere priporoča skupina narodnih obrtnikov, da bode rovanju „rudečih“ socialdemokratov v tem blagru obrtnikov namenjenem društvu uže pri prvem zboru konec!

— (Konec sv. leta.) V četrtek zvečer končalo se je sv. leto. Po ljubljanskih cerkvah so od 1/2 5. ure zvečer skoro jedno uro neprenehoma zvonili.

— (Iz Motnika) se nam piše: Pretečeni teden so menili neko noč lopovi požgati vas Voliko-Raván pri Trojanah. Psa dogreba vaškega stražnika so ostrupili. Potem pa so hoteli zanetiti ogenj, neki vaščan jih je zagledal in začel vpiti, ter tako navarnost odvrnil.

— (Književnost dolnje-lužiških Srbov.) „Časopis maćicy Srbskeje“, ki izhaja v Budišinu na Saksonskem, prinaša v svojem 62. zvezku bibliografijo lužiških Srbov od l. 1548. do 1880. Najprej navaja knjige, potem pisatelje po abecednem redu. Knjige so razdeljene po strokah na slovnice (7), slovarje (4), biblije (11), katekizme (17), cerkvene pesmarice (20), molitvene knjige (10), pridige (19), versko poučne knjige (11), druge poučne in zabavne knjige (12), posvetne pesni (17), časopise in koledarje (5) in druge drobnejše spise (15). Knjižnikov je skupno 64. Dolnje-lužiških Srbov stanuje v Pruskej 50.000, a gornje lužiških Srbov je do 100.000 duš, tedaj skupaj do 150.000 duš. In ta kaplja slovanska se še nij v nemškem morji potopila ter ima svojo književnost! Nemci delajo uže od zdavna o ponemčevanju tega zadnjega ostanka polabskih Slovanov ter imajo uže celo literaturo o predlogih, kako bi jih bilo ponemčiti. „Wie sollte man die Wenden ihre Muttersprache vergessen lassen“ razpravljalo se je uže 1811. leta. „Ob man die wendische Sprache in der Nieder-Lausitz aufleben oder ausster-

ben lassen sollte?“ na to je odgovoril uže l. 1877. W. G. Korn. V istem zvezku razpravlja M. Hornik vprašanje o zblizenji goraje-lužiškega in dolnje-lužiškega narečja. — Ivan Smolar in Mihalj Hornik, voditelja narodnega probujenja mej Lužičani, slavila sta nedavno jubilej in sicer Smolar svojega 40letnega, Hornin svojega 25letnega literarnega delovanja. G. Smolarju, ki se je ta čas mudil ravno v Varšavi, čestitali so na svečan način ondodni knjižniki poljski, a Horniku so po brzojavu poslali čestitko v Budišin.

„Ljubljanski Zvon“.

— (Akademično društvo „Triglav“ v Gradci) zboruje v soboto 10. decembra 1881 v gostilni „zum Bierjoek“ (Sackstrasse) s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje g. Košana: zgodovinska črtica o reformacijskej dobi na Slovenskem. 3. Kritika. 4. Poročanje g. predsednika. 5. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Gosti dobro došli! Ker je to letošnje zadnje zborovanje, želeli bi bilo, udeležiti se ga v mnogobrojnem številu.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) ima v soboto 10. dec. v gostilni Kaiserjevej „zur hl. Dreifaltigkeit“ (III. Ungargasse 27.) svoj 2. redni zbor s tem le dnevnim redom: 1. se prečita zapisnik poslednjega zbora; 2. bere g. K. Š. svoj prevod iz Roman Brandtove knjige „Načertanie slavjanskoj akcentologij“ str. 85-112: O „slovenskem naglaševanju“. 3. Kritika razprave „O konsonantizmu v narečji goriških Kraševcev“ bere g. A. Mikuž. 4. se interpeluje in predlaga. — Zbor se začne o 1/2 8. uri zvečer. V to zborovanje vabijo se uljudno vsi udje in prijatelji društva.

— (Ljubljanski literarno-zabavni klub) ima denes v soboto ob 8. uri zvečer v salonu Tavčarjevega hotela svoj „jour fixe“. Na dnevnem redu je berilo g. P. Grassellija in razgovor o De Gubernatisovem biografskem in Brockhausovem konverzacijskem slovarji.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 9. decembra. Včeraj zvečer ravno pred pričetkom gledališčne predstave pričelo je v takozvanem gledališču na ringu (Ringtheater) goreti. Nastala je strašna panika, mnogo ljudij se je v gnječi pomečkalo in zadušilo. Gledališče je do jedne ure čez polunoč do tal pogorelo. Dozda prinesli so v bolnico 164 mrtvih, in 3 ranjene. Koliko mrličev da je pod razbeljenimi šibrami pokopanih, se ne vé. Od slovenskih poslancev nij bil nikdo v gledališču.

P. n. občinstvo opozorujemo na današnji inserat: Ljubljanske srečke.

Listaica uredništva. Gospod Jan Morski v Pulji. Naznaite Sl. M. svojo adresu.

Zahvala.

P. n. občinstvu, katero me je povodom dr. Bleiweisove smrti in o drugih prilikah do zdaj blagovolilo tako obilo z naročili počastiti izrekom najtoplejšo zahvalo in prosim, da še na dalje obilo naroča v mojej zalogi, obetajoča, da bodem postrezala z najboljšim in cenim blagom.

Spoštovanjem.

(699) Ana Šinkovec.

Izvrstna hrvatska

bela in rudeča vina

raznih let

(678—2)

priporoča veliki trgovec z vinom

Leopold Hönigsberg v Zagrebu.

Tuji:
7. decembra:
Pri **Slonu**: Pistelič iz Banjaluke. — Prister iz Zagreba.
Pri **Maliči**: Weber z Dunaja. — Katzmann iz Grada. — Keber iz Gorice. — Debelak iz Nova mesta.

Dunajska borza 9. decembra.
(Izvirno telegrafično poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 77 gld. 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 78 " 20 "
Zlata renta . . . 94 " "
1860 drž. posojilo . . . 133 " 75 "
Akcije narodne banke . . . 838 " "

Kreditne akcije . . . 365 20
London . . . 118 70
Srebro . . . — —
Napol. . . 42 —
C. kr. cekini . . . 60 —
Državno ma. ke . . . 58 05

Prihodnje srečkanje dne 2. januarja 1882.

Samo **2 gold.**

kot naplačilo in dobi se

prejemni list

za

LJUBLJANSKO
srečko.

Ostali znesek se plača
v 12 obrokih à 2 gold.

Wechslergeschäft der Administration des
WIEN, „MERCUR“ CH. COHN,
Wollzeile 10 u. 13. Wollzeile 10 u. 13.

Glavni dobitnik

gold. **30.000** a. v.

Najmanjši dobitnik 30 gld.

Vsako leto 3 srečkanja.

Kupec igra uže po vplačitvi prvega
obroka à 2 gld. pri vseh dobitkih.

Glavni dobitnik ljubljanskih srečk,
katerega

prejemni list

je naša menjalnica prodala, izre-
ban je bil dne 2. aprila 1880 s
35.000 gld. in dne 2. januarja 1881
s 30.000 gld. (697—1)

Srečke proti kasi à 24 gld.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nimajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, feber, bolezni v polti, na očeh, v možganih in uših, zoper otročje in ženske bolezni; čistijo lahko kri in odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane s jako častnim pismom *deornega svetnika Pitha*.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. Osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (640—5)

Philipp Neustein
apotheker

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nima firme: *Apotheke zum heiligen Leopold*, je ponarejen, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neplenege ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva *Neusteinovih Elizabetinih pil*, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stojeci podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse, ter v vseh dobrih lekarnah na Dunaji in po deželi.

5
žrebanj v letu.

Uže dne 12. decembra!

Drugo izžrebanje 3% kneževskih

3%
obresti v zlatu.

SRBSKIH SREČK

od leta 1881 à 100 frankov v zlatu.

Vsako leto pet izžrebanj

14. januarja, 14. marca, 14. junija, 14. avgusta in 14. novembra.

Vsakratni glavni dobitnik

frankov

100.000

v zlatu.

Najmanjši dobitnik 100 frankov v zlatu.

Dobitki in obresti se izplačujejo na **Dunaji**, v **Pešti**, v mnogih provincijalnih mestih, kakor tudi v skoro vseh evropskih glavnih mestih **brez vsakatega odbitka**.

Za točno izplačitev jamči kneževska srbska vlada.

Srečka daje 3% obresti v zlatu.

Srbske srečke proti kasi à gld. 46 poleg 50 kr. kuponskih obrestij.

Prejemni listi

vplačujejo se v 14 mesečnih obrokih le po 3 gld.

in z ostalim obrokom 4 gld.

Kupec si pridobi uže z vplačitvijo samo gld. 3
tako samosvoje in nerazdeljeno pravico do igranja.

Pri 1. žrebanji 12. novembra 3% kneževskih **srbskih srečk** bili so glavni dobitki frankov **100.000**, **10.000** in **4000** v zlatu dobljeni mej srečkami, ki jih je prodala naša hiša, in zelo kulantno eskomptirani.

Prihodnje izžrebanje uže 12. decembra, 14. januarja in 14. marca.

Torej trikratno izžrebanje v teku prihodnjih štirih mesecev.

Wechslergeschäft der Administration des

(658—4)

WIEN,
Wollzeile 10 und 13.

„MERCUR“

C. Chon,
Wollzeile 10 und 13.